

13. Huomautuskentät, osa 1 (50X-535)

Haku sovellusohjeesta

Sisällysluettelo

- 1. Johdanto
- 2. Nimiö ja hakemisto
- 3. Kontrollikentät 001-006
- 4. Kontrollikenttä 007
- 5. Kontrollikenttä 008
- 6. Numero- ja koodikentät (01X-04X)
- 7. Luokituskentät (05X-08X)
- 8. Pääkirjauskentät (1XX)
- 9. Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät (20X-24X)
- 10. Julkaisu- ja jakelutietojen jne. kentät (250-270)
- 11. Fyysisen kuvailun jne. kentät (3XX)
- 12. Sarjamerkintökentät (4XX)
- 13. Huomautuskentät, osa 1 (50X-535)
- 14. Huomautuskentät, osa 2 (536-59X)
- 15. Asiasanakentät (6XX)
- 16. Lisäkirjauskentät (70X-75X)
- 17. Linkkikentät (76X-79X)
- 18. Sarjalisäkirjauskentät (80X-830)
- 19. Varasto- ja sijainti- ym. tietojen kentät (841-88X)
- 20. Suomalaiset kentät (9XX)
- 21. Ohitusindikaattorit

Värien selitykset

Lihavoitu punainen = suomalaiset kentät, mukana myös formaatin suomennoksessa

Lihavoitu violetti = järjestelmä- tai tietokantakohtaiset kentät, formaatin suomennoksessa erillisessä luvussa [Tietokant a- tai järjestelmäkohtaisia omia kenttiä](#)

ISBD

13. Huomautuskentät, osa 1 (50X-535)

 Nämä kentät liittyvät kuvailusääntöjen [alueeseen 7](#).

 MARC 21 ; [Suomeksi](#) ; [Svenska](#) ; [\(Full\)](#)

500 501 502 504 505 506 507 508 509 510 511 513 514 515 516 518 520 521 522 524 525 526 530 533 534 535

500 - YLEINEN HUOMAUTUS (T)

YLEISTÄ

Huomautukset merkitään kuvailusääntöjen alueiden mukaisessa järjestyksessä, ks. [kuvailusäännöt](#). Kenttään tallennetaan kaikki ne yleiset huomautukset, jotka eivät sovi muihin huomautuskenttiin. Kenttää toistetaan niin, että eri asioita koskevat huomautukset merkitään kukin omaan kenttäänsä.

Elektronisen aineiston osoitteen voi merkitä kenttään 500, jos suoraa linkkiä ei voi tekijänoikeudellisista syistä merkitä kenttään 856.

Seuraavat kentät on MARC21-Fin --> MARC 21 -konversiossa konvertoitu kenttään 500 ao. etuteksteillä varustettuna:

- 008/24(MP) '0-meridiaani:'
- 008/26(MP) 'Kartan esitystekniikka:'

- 008/29(MP) 'Kartan teksti:'
- 008/23(VM) 'Liiteaineisto:'
- 008/21(AM) 'Arkistotyyppi:'
- 503
- 527 'Soitinnus:'
- 531 'Kuvailun perusta:' - Kenttään voidaan merkitä, minkä perusteella bibliografinen kuvailu on tehty, jos perustana ei ole jatkuvan julkaisun ensimmäinen numero. Nykyisin 588.
- 539 'Osakohteen nimekkeen selitys:'
- 557 'Lisäpainokset:' - Kenttää voi käyttää muuttumattoman lisäpainoksen merkitsemiseen tietueessa, jossa aikaisempaa painosta koskevat kuvailutiedot on tallennettu kenttään 260. Huomautukseen merkitään painosmerkintö lyhennettynä ja painovuosi. Melindassa näkyy muuttumattomien painosten historia. Kun tietuetta editoidaan Melindassa, siihen lisätään mahdollinen uusi painostieto.

Lisäpainokset

500-kentässä on julkaisun painoshistoria kootusti. Sinne lisätään painostiedot, jotka sieltä puuttuvat. Jos kirjastossa on vanhempia painoksia, muutetaan kuvailutiedot Melindassa vanhimman mukaan. Lisäpainokset voi tarvittaessa merkitä omassa kirjastossa 595-kentän lisäksi myös Holdings-tietueen julkisiin huomautuksiin (jos samassa holdingsissa vain yhtä painosta) tai niteen Enum.-kohtaan.

Jos kirjassa lukee 9.-13. painos 2006, merkitään:

500 ## †a Lisäpainos: 13. painos 2006.

Reprintit voi merkitä "riisutussa" muodossa sillä tavalla, että vain vuodet näkyvät, esim. Repr. 1994, 1995, 1996, 1997. Ilmaus "Transferred to digital printing" merkitään "Repr. [vuosiluku]".

Lisäpainoksen uusi kustantaja merkitään sulkuihin, esim. Repr. 2002 (Kustantaja Warner).

Jos lisäpainoksessa on mukana liiteaineistoa, esim. CD-ROM-levy, tieto liitteestä lisätään vanhaan tietueeseen. 020-kenttään voi laittaa mahdollisen CD-ROMin ISBN-numeron ja sulkuihin (CD-ROM + painostiedot).

Eripainoshuomautus

Eripainoksista tehdään huomautus 500-kenttään, esim.

500 ## †a Eripainos: Lakimies 1985: nro 8, s. 31-36.

Print on demand

Tieto tarvepainatuksesta (print on demand) kerrotaan painetuissa julkaisuissa kentässä 500, esim.

500 ## †a Tarvepainate.

Ilmaisu Transferred to digital printing in 'vuosi' merkitään kenttään 500.

Huomautus väitöskirjasta

Artikkeliväitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 500.

Esim.

500 ## †a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa ja 4 eripainosta.

500 ## †a Yhteenveto-osa julkaistu myös erikseen.

Kun teos perustuu väitöskirjaan, siitä voidaan tehdä yleisluontoinen huomautus.

Esim.

500 ## †a Perustuu tekijän väitöskirjaan.

500 ## †a Perustuu osin tekijän väitöskirjaan.

Teos perustuu toiseen teokseen

Kun teoksen pohjana on toinen teos, tehdään huomautus kenttään 500.

Esim.

500 ## †a Perustuu C. S. Lewisin romaaniin.

Jos perustana oleva teos halutaan haettavaksi, siitä tehdään lisäkirjaus 700-kenttään.

NUOTTIJULKAISUT JA ÄÄNITTEET

Huomautusten järjestys:

Järjestys on suositus ja sitä käytetään primaariluetteloinnissa. Melindassa järjestys ei välttämättä säily, kun tietokantaan ajetaan uusia tietueita.

1. Sävellysmuoto ja soitinnus

Huomautus musiikin lajista tai alkuperästä:

500 ## †a Tango.

500 ## †a Trad.

500 ## †a Kansansävelmä.

Voyager-konversion aikaan MARC 21 -formaatissa ei ollut erillistä soitinuskenttää, joten soitinuskenttä konvertoitiin kenttään 500 otsikolla "Soitinuskenttä". Metatietovarantoon luetteloitaessa käytetään kenttää 382.

2. Päänimekkeen tiedonlähde (huomautukset päänimekkeestä)

Tämäntyyppinen huomautus merkitään kenttään 588 Kuvailun perusta.

3. Rinnakkaisnimikkeet ja muu nimekkeitä koskeva tieto (huomautukset rinnakkaisnimikkeistä ja muusta nimeketiedosta)

245 10 †a Viisi laulua pianon säestyksellä : **†b** op. 33. **†n 4, †p** Kuinka mää [sic] uskallan enää / **†c** Lauri Ikonen ; [sanat] Viljo Kojo.

500 ## †a Nimekkeessä kirjoitusvirhe.

4. Vastuullisuusmerkinnöt

245 10 †a Concerto en ut minor : **†b** pour violoncelle avec accompagnement de piano / **†c** de J. Chr. Bach ; reconstitué et harmonisé par Henri Casadesus.

500 ## †a Teos on todellisuudessa Henri Casadesuksen.

500 ## †a Esitelliitteen teksti: Kalevi Aho.

Äänitteissä ks. myös 508- ja 511-kenttien ohjeet.

5. Laitos- ja painostiedot

Nuottijulkaisut: Muuttamattomista lisäpainoksista tehdään painoksen numeron ja julkaisuvuoden ilmoittava huomautus 500-kenttään otsikolla "Lisäpainokset".

500 ## †a Lisäpainokset: 2-3. p. 1985. - 4. p. 1987. - 5. p. 1989.

260 ## †a Paris : **†b** Leduc, **†c** © 1943.

500 ## †a Lisäpainokset: 2006, 2008.

Ks. myös 534-kentän ohje alkuperäisversiohuomautuksesta.

6. Notaatio (nuottijulkaisun julkaisumuodon alueeseen liittyvät huomautukset)

Nuottijulkaisuissa käytetään mm. merkintöjä:

500 ## †a Graafinen notaatio.

500 ## †a Sanat, melodia, kosketinsoitin, soitumerkit, kitaran soituotteet.

7. Julkaisu- ja jakelutiedot

500 ## †a Äänitteen jakelija: Suuri suomalainen kirjakerho.

8. Fyysinen kuvailu (mm. esityksen kesto ja huomautus kierreselästä)

500 ## †a Kierreselkä.

9. Liiteaineisto

500 ## †a Liitteenä äänite, jolla laulujen säestykset.

10. Sarjamerkinnöt

500 ## †a Julkaisussa sarjan nimi vain tankaksi.

11. Sisältöhuomautukset

500 ## †a Esipuhe: Timo Virtanen .

Ks. myös 505-kentän ohje.

12. Julkaisijan tuote- ja laattanumerot

Ks. 028-kentän ohje.

Moniosaisen julkaisun numerointia tai sarjanumerointia koskevat huomautukset lisätään 515-kenttään. Luetteloinnin kohteen standardinumeroita koskevat huomautukset (ISBN, ISMN, ISRC, EAN, UPC etc.) lisätään 500-kenttään.

500 ## †a Jokaisella stemmalla oma ISMN-tunnus.

13. Muut huomautukset

Huomautus sävellyshistoriasta: **500 ## †a** Sävelletty 1998, tarkistettu 1999.

Haluttaessa julkaisusta löytyvät teoksen omistukset voidaan kirjata siinä muodossa kuin ne ovat julkaisussa.

500 ## ‡a "Dedicated to Rostropovich."

Kantaesityshuomautus: **500 ## ‡a** Kantaesitys.

Orkesterimateriaalihuomautus: **500 ## ‡a** Orkesterimateriaali.

Luetteloivan yksikön kannalta tarpeellisia, vapaamuotoisia huomautuksia:

500 ## ‡a Esitelliitteen kansikuvasta julkaistu erilaisia, vaihtoehtoisia versioita.

500 ## ‡a Yksipuolinen LP-äänilevy, B-puolella kaiverrettuja kuvia ja tekstejä.

501 - HUOMAUTUS JULKAISEMISESTA JONKIN KANSSA (T)

Huomautukset kuten 'sis. myös' ja 'julkaisussa myös'. Käytetään lähinnä musiikkiaineistossa. Huomautus voidaan tehdä myös julkaisemisen jälkeen yhteensidotuista julkaisuista, jolloin osakenttään ‡5 on merkittävä kirjaston [ISIL-tunnus](#) tai tietokantatunnus.

Esim.

100 1# ‡a Dvoák, Antonín, ‡e säveltäjä.

240 10 ‡a Sinfoniat, ‡n nro 9, op95, ‡r e-molli ‡g (B178)

245 10 ‡a Symphony no. 9 in E minor, op. 95 : ‡b from the New World / ‡c Antonín Dvoák.

501 ## ‡a Julkaisussa myös: In nature's realm, op. 91 ; Carnival, op. 92 ; Othello, op. 93.

505 0# ‡a Osat: 1. Adagio - Allegro molto (9'12) ; 2. Largo (12'27) ; 3. Scherzo: Molto vivace (7'57) ; 4. Allegro con fuoco (11'18).

502 - HUOMAUTUS VÄITÖSKIRJASTA (T)

Käytetään yleisimmin osakenttiä ‡a, ‡c ja ‡d . Muista tietokannoista poimittujen tietueiden 502-kentät, joissa on käytetty pelkästään a-osakenttää, pilkotoaan omiin osakenttiinsä. Kenttä 502 tallennetaan vain kerran. Vain silloin kun väittelijä väittelee kahdessa yliopistossa samanaikaisesti, toistetaan kenttää.

‡a - väitöskirjamerkintönä käytetään ilmausta 'Diss.'

‡b - ei käytössä Suomessa

‡c - osakentässä käytetään ko. yliopiston virallista nimimuotoa. Virallisen nimen voi käydä tarkistamassa Asterista, Fennica-tietokannasta tai Fintosta: <http://finto.fi/cn/fi/> . Väittelypaikkakunta lisätään ellei se ilmene yliopiston nimestä. HUOM! Väittelypaikkakunnalla ei tarkoiteta paikkakuntaa, jossa väitöstilaisuus on pidetty vaan yliopiston /kampuksen kotipaikkaa.

‡d - väittelyvuosi merkitään ainakin silloin kun se poikkeaa julkaisuvuodesta

Välimerkitys:

502 ## ‡a Diss. : ‡c Oulun yliopisto, ‡d 1992.

502 ## ‡a Diss. : ‡c Kuopio : Itä-Suomen yliopisto.

502 ## ‡a Diss. : ‡c Joensuu : Itä-Suomen yliopisto.

Fennican tallentamia ja KEEPPaamia 502-kenttiä, joista puuttuu laitoksen ja/tai oppiaineen nimi voi täydentää tällä tiedolla.

Lisäksi merkitään kiinteään kenttään **008/24** koodi **m** (= opinnäyte).

Artikkeliväitöskirjasta tehdään lisäksi huomautus kenttään 500.

Esim.

500 ## ‡a Artikkeliväitöskirjan yhteenvedo-osa ja 4 eripainosta.

500 ## ‡a Yhteenvedo-osa julkaistu myös erikseen.

Jos teos perustuu väitöskirjaan, ei käytetä kenttää 502, vaan merkitään huomautus kenttään 500. Jos väitöskirja julkaistaan uudelleen samansisältöisenä, alkuperäisestä väitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 534.

504 - HUOMAUTUS BIBLIOGRAFIASTA YM. (T)

Kenttään merkitään teoksen/julkaisuun sisältyvät bibliografiat ja indeksit siten, että merkinnöstä ilmenee bibliografian tai indeksin sisällön lisäksi myös sen sijainti. Lisäksi merkitään kiinteään kenttään **008/24** koodi **b** (= bibliografia) tai **i** (= hakemisto, indeksi).

Esim.

504 ## ‡a Bibliografia: s. 238-239.

505 - MÄÄRÄMUOTOINEN HUOMAUTUS SISÄLLÖSTÄ (T)

1. indikaattori - Vakionäyttöindikaattori

Suosittelaa käytettäväksi seuraavia:

- **0** - Sisältö (kun kenttään on merkitty koko sisältö)
- **2** - Osittainen sisältö
- **8** - Vakionäyttöä ei muodosteta (kun sisältöä ei ole merkitty kokonaan tai sitä ei tiedetä kokonaan)

Kenttään merkitään **määrämuotoisia** tietoja teoksen sisällöstä: nimekkeitä, vastuullisuusmerkintöjä, osan numeroita, sisällysluettelo, merkittäviä osakokonaisuuksia sivunumeroineen jne. Yleishuomautukset sisällöstä merkitään kenttään 520 (Huomautus sisällöstä, tiivistelmä tms.) tai joissain tapauksissa kenttään 500 (Yleinen huomautus).

Melindassa riittää a-osakentän tallentaminen ja välimerkkien lisääminen, muita osakenttiä ei tarvitse käyttää.

†u - Osakentstä ei muodostu Voyagerissa (ainakaan toistaiseksi) toimivaa linkkiä.

Tarpeelliset välimerkit kirjoitetaan itse:

- jos yhteisnimekkeisessä teoksessa sama kirjoittaja on tehnyt kaikki teokset, käytetään välimerkkinä teosten välissä puolipistettä.
- jos yhteisnimekkeisessä teoksessa eri kirjoittaja on tehnyt eri teokset, käytetään välimerkkinä pistettä teosten välissä, ja tekijyys erotetaan kauttaviivalla.

Poimitujen tietueiden 505-kentät saa säilyttää sellaisenaan eikä niiden välimerkitystä tarvitse muuttaa.

Teoksista tehdään tekijä-nimekekirjaukset kenttään 700 ja haluttaessa myös nimekekirjaukset kenttään 740.

Jos poimitaan tietue, jossa moniosainen teos on luetteloitu yhtenä teoksena, vaikka osilla on omat nimekkeet, suositellaan tietueen "purkamista osiin". Jokaisesta osasta tehdään oma tietue.

Esim.

505 0# †a Työmiehen vaimo ; Hanna ; Köyhää kansaa ; Salakari ; Lehtori Hellmanin vaimo ; Agnes.

Esimerkki osittaisesta sisällöstä:

505 2# †a S. 52-58: Kenkäalan sanasto

Esimerkkejä sisältöä koskevista huomautuksista, joita ei merkitä kenttään 505:

520 2# †a Sisältää kirjojen, karttojen, äänitteiden, videoiden, moniviestinten ja elektronisen aineiston viitetietoja.

MUSIIKKIAINEISTO

Suosittelaa, että sekä taidemusiikin että populaarimusiikin luetteloinnissa teoksista tehdään erilliset osakohteet, jos julkaisussa on teoksia kaksi tai useampia ja julkaisulla on kokoomanimeke. Kun osakohteet luetteloidaan, kappaletietoja ei tarvitse luetella 505-kentässä. Metatietovarannon tietueessa valmiina olevaa 505-kenttää ei kuitenkaan poisteta. Käytäntöä, jossa osa sisällöstä luetteloidaan 505-kenttään ja osa osakohteina, ei suositella. Ellei osakohteita tehdä, 505-kentän sisällöstä voidaan tehdä 700-tekijä /nimekelisäkirjaukset ja 740-nimekelisäkirjaukset

Julkaisun sisältö merkitään 505-kentässä siinä muodossa kuin se on julkaisussa ilmaistu. Nimekkeet erotetaan toisistaan tyhjämerkeillä ja puolipisteillä. Jos tekijöitä on useampia, teokset ryhmitellään merkitsemällä tekijä viimeisen nimekkeen jälkeen kautta- eli vinoviivalla ja pisteellä erotettuna. Tarvittaessa hahmottamisen parantamiseksi kenttää voi toistaa.

Esimerkkejä

505 0# †a The light that would fade ; Empire of the fallen ; The faded earth ; Oblivion upon us ; The crawling insects ; Aeternus.

505 0# †a Viulukonsertto d-molli / Jean Sibelius. Viulukonsertto d-molli / Aram Hatšaturjan

505 0# †a CD 1: Symphony no. 1 in C minor, op. 30/1 (1902) ; Symphony no. 3 in F major, op. 40 (1906/07)

505 0# †a CD 2: Symphony no. 2 (1904) ; Symphony no. 4, op. 80 (Summer Symphony) (1912)

505 0# †a CD 3: Symphony no. 5, op.90 (Sinfonia Brevis) (1916) ; Symphony no. 6, op. 100 (1925).

505 0# †a Works for piano, four hands: Ma mère l'oye (14'47) ; Rapsodie espagnole (14'40)

505 0# †a Works for two pianos, four hands: Introduction et Allegro (10'54) ; Bolero (12'32) ; La valse (11'23).

(Teokset samalla CD-äänilevyllä, esitelliitteen nimiösvulla teokset jaettu kahteen ryhmään)

Kansainvälinen hittikokoelma:

505 0# †a Ghostbusters / esitt. John Walker. People from Ibiza / esitt. Walton Willeys. Human racing / esitt. Billy Shaw. Penny lover / esitt. Leo Harvey. Together in electric dreams / esitt. The Dreamers. Freedom / esitt. Thomas Grey. I just called to say I love you / esitt. Tom Smith. No more lonely nights / esitt. Paul Templar. Square rooms / esitt. Bob Hawk. I'm gonna tear you playhouse down / esitt. Tom Forsey. The war song / esitt. Fun Club. Never ending story / esitt. Jim Dean. Kalimba de luna / esitt. Robert Marton.
5XX## †a Kappaleita ei luetteloitu erikseen

Jos pääkirjaus on tehty sävellyksestä, joka sisältää useita osia, osat voidaan luetella tässä. Äänitteissä osien nimien perään voidaan merkitä osien kestot suluissa. Kenttä otsikoidaan (esim. "Teoksen osat" tai "Osat") ja 1. indikaattorin arvoksi valitaan 8, jos huomautuksen ei haluta korttinäytössä saavan kaksinkertaista otsikointia.

240 10 †a 10 pientä urkukoraalia, †n op74

505 8# †a Teoksen osat: 1. En tehdä hyvää voisi; 2. En ymmärrä; 3. Jeesus, turva ainoa; 4. Nyt se suuri päivä koitti; 5. Oi Isä, vanhuudessa; 6. Oi, Jeesus, Auttajamme; 7. Sua ahdistuksen tiellä; 8. Taivaaseen käy matkamme; 9. Vaivaisten turva ainoa; 10. Rauhan saivat pyhät Herran.

Esimerkkejä sisältöä koskevista huomautuksista, joita ei merkitä kenttään 505:

520 2# †a 28 pelimannisävelmää.

520 2# †a 2 kappaletta, 1 musiikkivideo sekä kuvia ja tietoja yhtyeestä.

506 - HUOMAUTUS PÄÄSYRAJOITUKSISTA (T)

ks. tarkemmin [Käyttöoikeuksien metatieto-ohje](#)

- \$a - Pääsyrjoituksen ehdot
- \$b - Pääsylvuan antaja
- \$c - Fyysisen pääsyn vaatimat järjestelyt
- \$d - Oikeutetut käyttäjät
- \$e - Pääsyn ehtojen peruste
- \$f - Pääsyrjoitus standarditerminologialla
- \$u - URI (linkki tiedostoon, jossa pääsyrjoitusta koskevaa lisäinformaatiota)
- \$2 - f-osakentässä käytetyn standarditerminologian lähde
- \$3 - Aineisto, jota tiedot koskevat
- \$5 - Organisaatio, johon kentän tiedot pätevät
- \$6 - Linkitys
- \$8 - Linkki- ja järjestysnumero

Formaatin käännöstä tarkistettiin keväällä 2015. Tähän kenttään merkitään aineistoon **pääsyä** rajoittavat ehdot. **Käyttöoikeudet** merkitään kenttään 540.

Kentässä käytettäviä fraaseja löytyy Metatietosanakostasta kohdasta [Aineiston saatavuus](#)

507 - HUOMAUTUS GRAAFISEN AINEISTON MITTAKAAVASTA (ET)

Tähän kenttään merkitään esim. työpiirustusten ja teknisten piirustusten mittakaava.

508 - HUOMAUTUS TUOTANTOON OSALLISTUJISTA (T)

Teoksen taiteelliseen tai tekniseen tuotantoon osallistuneiden henkilöiden (ei esittäjien tai näyttelijöiden) tai organisaatioiden nimet.

508 ## †a Marko Myöhänen (äänittäjä, miksaaja), Pauli Saastamoinen (masteroija), Kare Eskola (tuottaja), Emilia Lajunen (tuottaja).

509 - SUOMALAINEN KENTTÄ: HUOMAUTUS MUUSTA OPINNÄYTTEESTÄ (T)

†a - Muiden opinnäytteiden suositellut määreet

- suomeksi: 'Kandidaatintyö', 'Pro gradu -tutkielma', 'Laudaturtyö', 'Lisensiaatintyö', 'Diplomityö', 'Erikoistyö', 'Lopputyö', 'AMK-opinnäytetyö', 'Ylempi AMK-opinnäytetyö'.
- ruotsiksi: 'Kandidatarbete', 'Pro gradu', 'Laudaturavh.', 'Lic.avh.', 'Diplomarbete', 'Vicenot.ex.', 'Rättsnot.ex.', 'YH-examensarbete', 'Högre YH-examensarbete'.
- taidekorkeakoulujen maisterin ja kandidaatin opinnäytteet: 'Opinnäyte (selvennys)'.
- toisen asteen oppilaitoksissa: 'Opinnäytetyö (selvennys)', 'Examensarbete (precisering)' tai sopiva termi ylläolevasta listasta
- mahdolliset omat opinnäytemääreet merkitään kenttään 500.

On suositeltavaa merkitä aina korkeakoulu tai oppilaitos, kun kenttää käytetään. Kenttää 509 voi toistaa tarvittaessa esim. silloin, kun opinnäytteen tekijät ovat eri koulutusohjelmista tai eri korkeakouluista tai jos opinnäyte on tehty kahteen eri oppiaineeseen. Kentässä 509 käytetään sovitteja termejä, mutta ulkomaisista voi käyttää sitä termiä, joka on julkaisussa, mikäli ei ole varma suomenkielisestä vastineesta. Jos on hyvä syy olettaa, että kyseessä on väitöskirja, käytetään kenttää 502.

Erikoistyö -termin perään voi laittaa sulkuihin täsmennyksen.

Esim.:

509 ## 1a Opinnäyte (taiteen maisterin tutkinto) : **1c** Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Muotoilun laitos, Creative Sustainability, **1d** 2015.

509 ## 1a Opinnäyte (maisterintutkinnon osio) : **1c** Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu, ohjauksen koulutusohjelma, **1d** 2014.

509 ## 1a Lisensiaatintyö : **1c** Teknillinen korkeakoulu (Espoo), **1d** 1995.

509 ## 1a Opinnäytetyö (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto) : **1c** Oulaisten ammattiopisto, sosiaali- ja terveysalan yksikkö, lähihoitaja, Oulainen.

19 - Oppiaineen koodi (ET)

Lisäksi merkitään kiinteään kenttään 008/24 koodi **m** (= opinnäyte).

510 - HUOMAUTUS TIETOLÄHTEESTÄ (T)

511 - HUOMAUTUS OSALLISTUJISTA TAI ESITTÄJISTÄ (T)

Tietoa osallistujista, esiintyjistä, kertojista, esittelijöistä ja esittäjistä. 1. indikaattorin arvo on muulloin 0, paitsi näyttämöteosten, elokuvien ja vastaavien roolituksessa arvona on 1 (Rooleissa).

ÄÄNITTEET

Äänitteissä 511-kentän käyttö on suositeltavaa sekä emoissa että osakohteissa. Kenttään suositellaan tehtäväksi mahdollisimman tarkat esittäjämerkinnöt.

Esittäjät ja yhtyeiden jäsenet luetaan tässä kentässä. Soittimet, äänialat ja vastaavat (esim. "johtaja") merkitään nimien perään sulkeisiin aukikirjoitettuna suomen kielellä. Esittäjät erotetaan toisistaan pilkulla ja tyhjämerkillä. Yhtyettä suurempien esityskokoonpanojen (esim. orkesterien) jäseniä ei yleensä lueta erikseen.

Esittäjän nimenmuoto otetaan julkaisusta, vaikka hakutietoihin valittu muoto poikkeaisi siitä. Soittimien nimissä pyritään noudattamaan ohjelueteloa Aidatrumpetista zimbalmiin: ohjeluetelo soittimien nimistä. Jos julkaisussa olevan soittimen nimeä ei löydy ohjeluetelosta, voidaan siitä käyttää julkaisussa olevaa muotoa.

Näyttämöteosten ja vastaavien roolitus merkitään omaan 511-kenttään. Roolinimet lisätään sulkuihin kunkin esittäjän perään joko siinä muodossa kuin ne ovat julkaisussa tai tarvittaessa käytetään vakiintuneita roolinimiä. Erillisten aarioiden luetteloinnissa roolinimien sijasta käytetään äänialamerkintöjä (1. indikaattorin arvona 0).

Pääsääntöisesti esittäjät merkitään siinä järjestyksessä kuin ne esiintyvät tietolähteenä käytetyssä kohdassa julkaisua.

Esimerkkejä

Yhtyeen jäseniä ei ole mainittu:

511 0# 1a Usva (yhtye).

511 0# 1a Irmeli Mäkelä (laulu), studio-orkesteri, Jørgen Petersen (johtaja).

Esittäjät vaihtelevat kappaleittain:

511 0# 1a Eri esittäjiä.

Esityskokoonpanoa ei ole nimetty:

511 0# 1a Nimeämätön yhtye ja taustalaulu.

Säestävää kokoonpanoa ei ole eritelty tarkemmin:

511 0# 1a Mikko Kuustonen (laulu), orkesteri ja taustalaulu.

511 0# 1a DDT Jazzband: Rick Wahlstein (trumpetti), Fred Andersson (klarineti), Nalle Nyman (klarineti, saksofoni), Antti Sarpila (saksofoni), Sven Svärd (pasuuna), Raimo Näätänen (pasuuna), Christer Sandell (piano), Timo Peltoniemi (banjo), Pekka Mesimäki (banjo, kitara), Pentti Mutikainen (kontrabasso), Christian Schwindt (rummut), Thomas Rönnholm (rummut), Martti Äijänen (rummut), Matti Oiling (rummut).

511 0# 1a Pavel Štěpán (piano), Smetanovo kvarteto: Jiří Novák (viulu), Lubomír Kostecký (viulu), Milan Škampa (alttoviulu), Antonín Kohout (sello).

700 1# 1a Štěpán, Pavel, **1e** esittäjä.

710 2# 1a Smetanovo kvarteto, **1e** esittäjä.

Osakohteisiin liittyvät tekijät (avustavat tai vierailevat muusikot) kerrotaan pääsääntöisesti kunkin osakohteen tiedoissa.

513 - HUOMAUTUS RAPORTIN TYYPISTÄ JA AJANJAKSOSTA (T)

514 - HUOMAUTUS DATAN LAADUSTA (ET)

515 - HUOMAUTUS NUMEROINNISTA (T)

Vapaamuotoinen kuvaus numeroinnin tai julkaisukaavan, raportin kattaman ajanjakson, korjattujen laitosten ja/tai osien julkistamisen epäsäännöllisyyksistä.

Standardinumeroita (esim. ISBN, ISMN, ISRC, EAN, UPC) koskevat huomautukset tehdään 500-kenttään.

Moniosaisen teoksen osien yhteinen ISBN-numero merkittiin aiemmin kenttään 515, nyt 020-kenttään.

1a - Osakenttään merkitään sanallinen selitys, millaista numerointia huomautus koskee ja varsinainen numerointitieto. Mahdollinen virheellinen numero merkitään loppuun ', virh. xxxxx'.

516 - HUOMAUTUS ELEKTRONISEN AINEISTON TYYPISTÄ (T)

1a - Suositellaan käytettäväksi termejä *dataa*, *fontteja*, *kuvia*, *numeerista tietoa*, *ääntä*, *tekstiä*, *bibliografista tietoa*, *ohjelma*, *pelejä*, *interaktiivinen multimedia* ja *suorakäyttöpalvelu* tai kuvailusäännöistä löytyviä tarkempia termejä. Muitakin termejä voi tarpeen vaatiessa käyttää.

518 - HUOMAUTUS TAPAHTUMAN AJASTA JA PAIKASTA (T)

Tapahtuman aika ja paikka tekstimuodossa tallennettuna. Aika tallennetaan koodimuodossa kenttään 033.

Äänityspaikka ilmoitetaan perusmuodossa paikkakunnan ja äänityspaikan tarkkuudella ensisijaisesti luettelointikielellä. Mikäli äänityspaikkakuntaa ei ole mainittu julkaisussa, mutta se voidaan selvittää, se ilmoitetaan hakasulkeissa. Kentässä julkaisun taltiointipaikka ja -ajankohta ilmaistaan äänitteissä muodossa "Äänitys: [ajan määrä], [paikan määrä]" ja kuvattalenteissa muodossa "Taltiointi: [ajan määrä], [paikan määrä]".

Esimerkkejä (äänitteet)

518 ## 1a Äänitys: toukokuu 2008.

518 ## 1a Äänitys: 27.11.1997, Helsinki, Uspenskin katedraali.

518 ## 1a Äänitys: 22.7.1955, Bayreuth (lavataltiointi).

518 ## 1a Äänitys: 19.-22.1.2001, Berliini, Berliner Philharmonie (konserttitaltiointi).

518 ## 1a Äänitys: 5.-9.6.2006, [Helsinki], Sonic Pump Studio (rummut ja bassokitara).

518 ## 1a Äänitys: 13.6.-2.9.2006, [Espoo], Suomen Kongressitekniikka.

Julkaisun ulkopuolelta otetut tiedot laitetaan hakasulkeisiin.

518 ## 1a Äänitys: [10.2.1938, Lontoo].

518 ## 1a Äänitys: [syys- tai lokakuu 1909, Helsinki].

Esimerkkejä (videotallenteet)

518 ## 1a Taltiointi: 1.6.2006, Helsinki, Nosturi (livetaltiointi).

518 ## 1a Taltiointi: 2004, Helsinki, Kansallisooppera.

Katso lisää esimerkkejä kentän 033-ohjeen yhteydestä.

520 - HUOMAUTUS SISÄLLÖSTÄ, TIIVISTELMÄ TMS. (T)

1. indikaattoria käytetään vakionäytön muodostamiseksi eli näyttöluettelon otsikkoteksti määräytyy sen mukaan.

- **#** - *Tiivistelmä*
- **0** - *Aihe*
- **1** - *Arvostelu*
- **2** - *Laajuus ja sisältö*
- **3** - *Abstrakti*

- 4 - Varoitus
- 8 - Vakionäyttöä ei muodosteta

Jos tiivistelmän tai abstraktin nimeke tai koko teksti kirjoitetaan tähän kenttään, käytetään vastaavaa 1. indikaattorin arvoa. Sanaa Abstrakti tai Tiivistelmä ei kirjoiteta kentän alkuun, koska indikaattorilla on jo määritelty otsikkoteksti. Jos tiivistelmällä tai abstraktilla ei ole nimekettä eikä tiivistelmätekstiä kirjoiteta, käytetään ykkösindikaattoria 8 ja kirjoitetaan a-osakenttään haluttu teksti.

Esim.

520 8# 1a Tiivistelmä.

520 ## 1a Toiminnallisten hermoverkkojen tutkimus itsenäisten komponenttien analyysillä.

520 3# 1a Uusi kansalaisnaapuruus : rajat ylittävä yhteistyö ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen Suomen ja Venäjän rajalla.

Indikaattoreita on Melindassa käytetty hyvin kirjavasti eikä takautuvia korjauksia ruveta tekemään. Jatkossa suositellaan kuitenkin edellä esitettyä käytäntöä.

Kenttää on muutettu lokakuussa 2007 ja sen käyttö poikkeaa MARC 21 -konversiosta. Osakenttään \$a kirjoitetaan tiivistelmän nimeke ja varsinainen tiivistelmäteksti, osakenttä \$b on lisätietoja varten.

Tähän kenttään merkitään myös sisältöä koskevat yleiset huomautukset, joita aikaisemmin on ollut kentissä 505 ja 500.

Esim.

520 2# 1a Paimensävelmiä ja pelimannivalsseja.

Tiivistelmän nimekkeestä voi tehdä lisäkijauksen kenttää 740 tai kenttään 246. Ks. esimerkki kentän 246 kohdalta.

521 - HUOMAUTUS KOHDERYHMÄSTÄ (T)

Kenttää käytetään, kun halutaan määritellä, millaiselle kohderyhmälle kuvailun kohteen sisältö soveltuu.

Kentässä käytettäviä ilmaisuja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Kohderyhmä](#)

Esim.

521 ## 1a Vasta-alkajille suunnattu huilukoulu.

522 - HUOMAUTUS MAANTIETEELLISESTÄ KATTAVUUDESTA (T)

524 - HUOMAUTUS LÄHDEVIITTEEN MUODOSTA (T)

525 - HUOMAUTUS SUPLEMENTISTA (T)

526 - HUOMAUTUS OPINTO-OHJELMASTA (T)

Osakentät on nykyisessä formaatin käännöksessä nimetty ja määritelty amerikkalaisten opinto-ohjelmien mukaan. Suomessa kenttää voidaan käyttää kurssikirjojen ja opintovaatimuksissa olevien kirjojen tietojen merkitsemiseen. Kenttään täytyy tallentaa osakenttä 15, johon merkitään kirjaston [ISIL-tunnus](#) tai low tag. Mahdollinen lisätieto, esim. paikkakunta tai tiedekunta/osasto, merkitään osakenttään 1a kurssin nimen yhteyteen. Formaatin mukaan osakenttä 15 tallennetaan viimeiseksi. ISIL-tunnuksen saa Kansalliskirjastosta, sähköpostiosoitteesta linnea-posti(at)helsinki.fi. Osakenttään 1i voidaan merkitä haluttu näyttöteksti, esim. "Kurssikirja:". Jos i-osakenttää käytetään, ykkösindikaattori on aina 8 = Vakionäyttöä ei muodosteta.

Esim.

526 8# 1i Kurssikirja: 1a ONOM1007 1b perus 1x 2010 1z oik. 15 FI-T

526 8# 1i Kurssikirja: 1a lialmi Hoitotyö 1x Sari Räisänen 1/2011. 15 FI-Pssti

530 - HUOMAUTUS SAATAVUUDESTA TOISESSA ILMIASUSSA (T)

1a - Suositeltavat fraasit löytyvät [Metatietosanastosta](#).

esim. **530 1a** Julkaistu myös verkkojulkaisuna.

Aikaisemmin kenttään 530 tallennettiin verkkokirjan ISBN. Nykyään toisen ilmiäsun tiedot merkitään kenttään [776](#).

533 - HUOMAUTUS JÄLJENTEESTÄ (T)

Valmiina saatavissa e-kirjojen tietueissa on usein mukana kenttä 533, mutta se suositellaan joko poistettavaksi tai muuttamaan se soveltuvin osin kentäksi 530 ja 776.

534 - HUOMAUTUS ALKUPERÄISVERSIOSTA (T)

Kenttään voidaan tallentaa tietoja alkuperäisjulkaisusta esim. silloin kun luetteloitavana on näköispainos, jonka tiedot poikkeavat alkuperäisjulkaisun luettelointitiedoista.

Osakenttää **‡p** käytetään aina. Tekstivaihtoehtoja: 'Alkuperäinen', 'Alun perin julkaistu', 'Tekijän samanniminen väitöskirja'. Loppuun merkitään kaksoispiste.

Tekstivaihtoehtoa 'Alun perin julkaistu' käytetään aina musiikki- ja av-aineistossa. Katso Metatietosanastosta lisää fraaseja kohdasta [Manifestaatioiden väliset suhteet](#)

Uudessa muodossa julkaistu väitöskirja:

534 ## ‡p Tekijän samanniminen väitöskirja: **‡c** 2006. **‡z** 951-855-255-X .

534 ## ‡p Alkuperäinen: **‡a** Aalberg, A. F. **‡t** Lannistettu kotiseutu. **‡c** Kotka : Paation ympäristön kalastajainseura, 1955.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡c** London : Viking, 2010. **‡z** 951-855-255-X.

Nimi muuttunut uudessa äänikirjassa:

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡t** Hobitti, eli, Sinne ja takaisin, **‡c** 1990. **‡e** 12 C-kasettia.

Näköispainos tietystä painoksesta:

534 ## ‡p Alkuperäinen: **‡c** Kirvu : M. Bergström & K. Virtanen, 1927, **‡b** 3. p.

Nimeke muuttunut av-aineistossa:

245 00 ‡a Seura- ja juhlatansseja : **‡b** nuotisto.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡a** Komulainen, Orvokki. **‡t** Vanhoja tansseja - polkasta poloneesiin, **‡c** WSOY, 1981. **‡z** 951-0-10650-X.

Teoksessa julkaistu kaksi näköispainosta, kenttää 534 toistetaan:

245 10 ‡a Karl Fredrik Eneberg 1841-1876 : **‡b** vad stenen i Moseback i Närpes har att berättat / **‡c** Håkan Gullmets.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡a** Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. **‡t** Dikter. **‡c** Helsingfors : Sederholm, 1869.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡a** Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. **‡t** Karin : dikter i fem sånger. **‡c** Helsingfors : Widerholm, 1865.

Sarja:

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡c** Princeton : Princeton University Press, 1952 **‡f** (The Corpus of Roman law = Corpus juris Romani ; v. 1).

ÄÄNITE-ESIMERKKEJÄ

EMOTIETUEET

534-kenttää käytetään emotietueessa, jos julkaisussa on yhden tai useamman aiemmin ilmestyneen äänitteen sisältö kokonaisuudessaan. Osakenttää **‡p** sisältää fraasin "Alun perin julkaistu:".

Julkaisussa mainitaan alkuperäinen p-vuosi

260 ## ‡a London : **‡b** Decca, **‡c** 2007.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡c** 1976.

Julkaisussa mainitaan alkuperäinen julkaisija ja p-vuosi

260 ## ‡a Helsinki: **‡b** Aito Records, **‡c** 2007.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡c** Aito Records, 1976.

Äänitteen uudelleenjulkaisut eri julkaisija alkuperäisestä poikkeavalla nimellä

100 1# ‡a Bowie, David, **‡e** esittäjä.

245 10 ‡a Space oddity.

260 ## ‡a London : **‡b** RCA, **‡c** 1972.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: **‡t** David Bowie. **‡c** Philips, 1969. **‡o** SBL7912.

Julkaisussa kahden aiemmin julkaistun äänitteen sisältö kokonaisuudessaan

110 2# ‡a Wigwam, **‡e** esittäjä.

245 10 ‡a Hard n' horny ; **‡b** Tombstone valentine.

260 ## ‡a [Helsinki] : **‡b** Siboney, **‡c** 1990.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu (raidat 1-15): **‡t** Hard n' horny, **‡c** 1969.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu (raidat 16-26): **‡t** Tombstone valentine, **‡c** 1970.

Aiemmin ilmestyneen äänitteen sisällön lisäksi julkaisussa myös bonusraitoja

110 2# †a Tarot, †e esittäjä.

245 24 †a The spell of iron.

260 ## †a Helsinki : †b Bluelight Records, †c 2006.

500 ## †a Sisältää 7 bonusraitaa.

534 ## †p Alun perin julkaistu (raidat 1-10): †c Flamingo Music, 1986. †e Äänilevy. †o FGL4010.

OSAKOHTEET

Osakentän †p fraasivaihtoehdot ovat: "Alun perin julkaistu:" tai "Alun perin julkaisussa:". Jälkimmäistä käytetään silloin, kun alkuperäisjulkaisun nimeke ilmenee luetteloinnin kohteesta.

534 ## †p Alun perin julkaistu: †c 1966.

100 1# †a Kurenniemi, Erkki, †e säveltäjä.

245 10 †a Antropoidien tanssi.

534 ## †p Alun perin julkaisussa: †t Perspectives '68, †c Love Records, 1968. †o LRLP4.

535 - HUOMAUTUS ALKUPERÄISTEN JA KOPIOIDEN SIJAINNISTA (T)
